

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui:

Osacenco Denis xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.09.2014 – 10.03.2016;

Instanța de apel: 15.04.2016 - 04.04.2016;

Instanța de recurs: 07.02.2018- 14.03.2018,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 martie 2016, Osacenco Denis a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal (episodul din 12.05.2014, partea vătămată N. Karavanskaia), la 3 (trei) ani închisoare;

- art.27, 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal (episodul din 05.06.2014, partea vătămată L. Doga), la 2 (doi) ani închisoare;

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Osacenco Denis pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni.

Conform art. 85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa stabilită i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 25.06.2015, sub formă de închisoare pe un termen de 3(trei) luni, aplicându-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3(trei) ani 9(nouă) luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă depusă de Natalia Karavanskaia și acțiunea civilă depusă de Liuba Doga au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a stabilit că, la 12.05.2014 în perioada de timp de la ora 08.30 – 15.30, Osacenco Denis în urma înțelegerii prealabile cu minorul xxxx, a. n. xxxx, prin forțarea geamului au pătruns în casa cet. Karavanskaia

Natalia, amplasată pe str. xxxx, com. xxxx, mun. xxxx, de unde pe ascuns au sustras bunuri mobile, cauzând victimei un prejudiciu considerabil în sumă de 22 367,68 lei.

Tot el, la 05.06.2014, în perioada de timp 09.00 – 10.30, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în urma înțelegerii prealabile și de comun acord cu minorul Raileanu Victor și Dragoman Dumitru, distribuind între ei rolurile, conform cărora Osacenco Denis și Dragoman Dumitru au stat la pândă, iar minorul xxxx, prin forțarea geamului de termopan a pătruns în ap. x din str. xxxx, mun. xxxx, de unde pe ascuns a sustras bunuri mobile, cauzând cet. Doga Liuba prejudiciu material în proporții considerabile, în sumă totală de 4600 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului pentru prima instanță, prin care Osacenco Denis să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 3 ani închisoare și art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal la 3 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, să-i fie aplicată inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, iar în baza art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial, cu pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, prin care a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin.(2) lit. b),c),d) Cod penal la 1 an și 3 luni închisoare, să-i fie numită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunile civile înaintate de către părțile vătămate să fie admise integral.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța greșit a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 85 Cod penal, care prevede că: *„... dacă după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară...”* Astfel, infracțiunile au fost comise de către Osacenco Denis până la pronunțarea sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 25.06.2016, în conform acestor circumstanțe urmau a fi aplicate prevederile art. 84 alin.(4) Cod penal, care prevede ca: *„conform prevederilor alin.(1)-(3) se stabilește pedeapsa și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. In acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe”*, circumstanțe care sunt prevăzute în speța dată;

- instanța eronat a individualizat criteriile generale de aplicare a pedepsei conform art.75 Cod penal, nefiind luat în considerație faptul, că inculpatul anterior a fost condamnat pentru infracțiune similare, nu și-a recunoscut vinovăția pe epizodul de tentativă la furt, prejudiciul material nu a fost restituit.

3.1. Nefiind de-acord cu sentința a declarat apel și inculpatul, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată pedeapsă mai blândă, deoarece pe primul episod vina a recunoscut-o deplin la sectorul de poliție și a colaborat cu organele de urmărire penală, se căiește de cele săvârșite și solicită a fi achitat, iar pe art. 27, 186(2) lit. b), c), d) Cod penal vina nu a recunoscut-o, așa încât vinovatul acestei cauze a recunoscut vina sa.

De asemenea, a solicitat să fie ascultată înregistrarea procesului de judecată de la sect. Rîșcani, pe cauza dată, unde el a relatat tot ce cunoștea, dar nimic nu a fost luat în considerație.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, a fost respins apelul declarat de inculpatul Osacenco Denis, ca nefondat, admis apelul declarat de procuror, casată parțial sentința instanței de fond, în partea stabilirii pedepsei și a laturii civile, pronunțată o hotărâre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Osacenco Denis, recunoscut vinovat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, cu aplicarea art.84 alin.(1) Cod penal, i s-a aplicat pedeapsa de 3 ani 6 luni închisoare, iar în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1-4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepsei stabilite cu pedeapsa numită prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 25.06.2015, definitiv i s-a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de Karavanskaia Natalia a fost admisă și dispusă încasarea de la Osacenco Denis în beneficiul acesteia a prejudiciul material în sumă de 22367,68 (douăzeci și două mii trei sute șase zeci și șapte, 68) lei.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției sale, Colegiul penal a menționat că, nu poate fi luată în considerație versiunea susținută de inculpat pe întreg procesul penal, privind nerecunoașterea vinei pe episodul privind sustragerea bunurilor părții vătămate Doga Liuba, or, acestea se consideră ca tendință a ultimului să prezinte o stare de fapt nereală și neplauzibilă, care să-i atenueze răspunderea penală, deoarece aceste declarații se combat prin cumulul de probe administrate în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, care au fost verificate în ședința instanței de apel.

La fel, au fost respinse cerințele inculpatului privind aplicarea în privința lui a Legii nr.210, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, deoarece acesta nu recunoaște vinovăția, nu a recuperat prejudiciul material părților vătămate, cerințe obligatorii prevăzute la art. (1) din Legea ne.210 pentru aplicarea amnistiei, care la caz nu se confirmă.

Colegiul a reținut că, instanța de fond corect a individualizat pedeapsa stabilită inculpatului, aplicându-i o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunile comise, ținând cont de personalitatea acestuia, de circumstanțele cauzei, de faptul că prejudiciul nu este restituit.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal a reținut, că prima instanță la stabilirea pedepsei definitive, eronat a aplicat prevederile art.85 Cod penal, or, la caz urma să fie aplicate prevederile art.84 alin. (1-4) Cod penal, deoarece infracțiunile au fost comise de către Osacenco Denis până la pronunțarea sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 25.06.2016 și în aceste circumstanțe, trebuia a fi aplicate prevederile art. 84 alin.(4) Cod penal.

Totodată, Colegiul a considerat ca fiind eronate concluziile instanței de fond privind admiterea în principiu a acțiunii civile depuse de Natalia Karavanskaia, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, deoarece din înscrisurile anexate la materialele cauzei rezultă cu certitudine, că prejudiciul material cauzat părții civile constituie 22 367,68 lei, ce constă din bunurile sustrase de către inculpat, or, potrivit normelor legale în vigoare, cel vinovat urmează să repare integral prejudiciul material cauzat prin infracțiune.

Respectiv, Colegiul a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Natalia Karavanskaia 22 367,68 lei, ce constituie prejudiciul material cauzat.

În ce privește acțiunea civilă depusă de Doga Liuba, Colegiul penal a considerat că, instanța de fond corect a decis că acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material cauzat prin infracțiune, să fie admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să fie stabilit de către instanța civilă, deoarece este imposibil de stabilit cuantumul concret al prejudiciului, fără a prezenta careva probe în susținerea pretențiilor înaintate.

5. Împotriva hotărârilor a depus recurs ordinar inculpatul, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

6. Asupra recursului a depus referință procurorul, solicitând a fi declarat ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În speță, Colegiul penal precizează că recurentul în recursul declarat nu invocă careva temei prevăzut la art. 427 Cod de procedură penală, însă din conținutul acestuia rezultă că acesta critică pedeapsa aplicată de către instanța de apel, eroare care de fapt este prevăzută la pct. 10) alin. (1) Cod de procedură penală.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul consideră, că temeiul semnalat nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel casând soluția instanței de fond și pronunțând o nouă hotărâre just și-a motivat decizia adoptată, deoarece vina inculpatului a fost demonstrată prin cumulul de probe administrate la materialele cauzei și care confirmă săvârșirea de către Osacenco Denis a infracțiunilor prevăzute de art. art. 186 alin.(2) lit. b), c), d), art.27, 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal.

În această ordine de idei instanța de recurs precizează, că la aplicarea pedepsei în privința inculpatului s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 84, Cod penal.

Reieșind din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolelor din Codul penal, în baza cărora a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Astfel, conform alin. (1) art. 75 Cod penal *persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.*

În speță, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

În conformitate cu art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

La caz, Colegiul penal constată că instanța de apel în raport cu fapta comisă și cu cumulul de circumstanțe, corect a casat sentința în privința lui Osacenco Denis, deoarece prima instanță la stabilirea pedepsei definitive, eronat a aplicat prevederile art.85 Cod penal, or, urmau a fi aplicate prevederile art.84 alin. (1-4) Cod penal, deoarece infracțiunile au fost comise de către Osacenco Denis până la pronunțarea sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 25.06.2016.

Prin urmare, instanța de recurs precizează că argumentele expuse de recurent întru casarea deciziei recurate sunt declarative și neîntemeiate, invocate în scopul evitării executării pedepsei aplicate, or, instanța de apel examinând minuțios cauza a apreciat toate probele din dosar, examinându-le în ansamblu și detaliat, iar alte probleme de drept care ar afecta hotărârea în cauză nu au fost invocate și nici nu se conțin în materialele dosarului.

Din acest punct de vedere se conchide că temeiurile pentru recursul ordinar declarat de recurent nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs și nu persistă temeiuri de casare a soluției adoptate, din care considerente se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, de inculpatul Osacenco Denis, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 12 aprilie 2018.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun